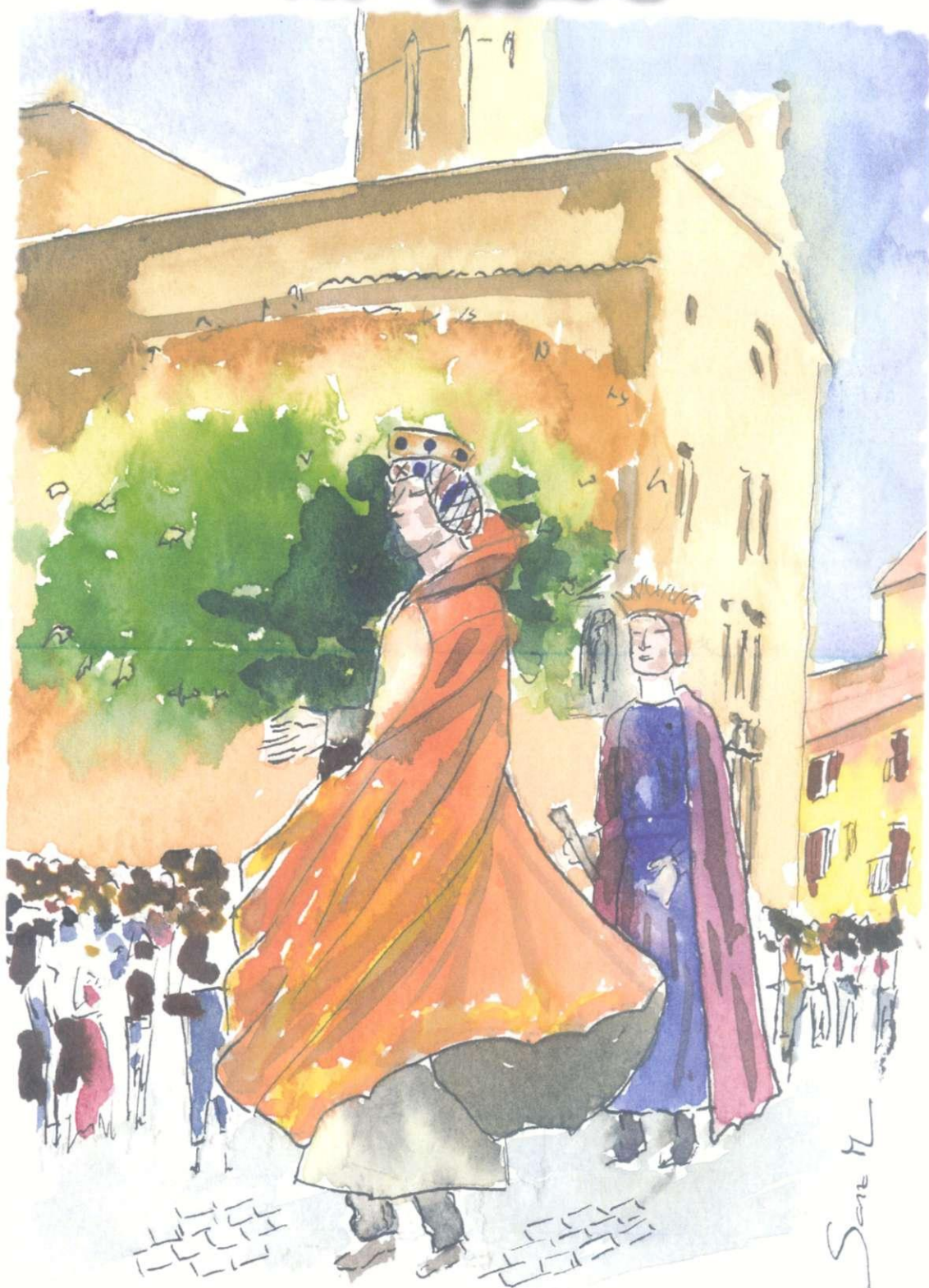

La Torxa

JULIOL-AGOST 2011

LA MUNTANYA DEL MARBRE S.C.P.

Taller: Carretera de Vic, núm. 74 - MOIÀ
Tel. 93 820 80 96 - Fax 93 839 91 58
Tel. mòbil 608 192 380 - 629 189 292

MARBRES - PEDRES I GRANITS
SILESTONE I COMPACSTONE

Demani'ns pressupost!

Obert: feiners i dissabtes matí

MOIÀ CUINES
Creació Disseny

Ctra. de Vic, 22-24 - 08180 Moià

Tel./Fax: 93 820 84 93

moiacuines@gmail.com

CUINES PLENES DE VIDA.
TENDÈNCIES ACTUALS EN DECORACIÓ

DISSENY PERSONALITZAT

Index

Editorial	3
Pluviomètrica	4
Vida municipal	4
El Moianès fa cent anys segons «El Pla de Bages»	
Juliol-agost de 1911	6
Necròpolis de Pertegàs	8
Pensaments caçats al vol	10
L'Esplai	10
Un dia inoblidable	12
Sant Cugat de Gavadons	13
Petit retall de joventut	14
Retorn a les arrels	15
Festa coetània	16
La plaça de l'Univers de l'Escala	18
Caminades pel Moianès	20
Publicacions	22
Biblioteca de Moià	24
Pàgines de l'institut	25
L'oreneta (conte infantil)	27
Campanades	28
Sant Jordi	28
Notícies de l'Estany	29
Noticiari	31

DIPÒSIT LEGAL B-4501-1983

MOIÀ

JULIOL-AGOST 2011

Any 65 Núm. 720-721

Redacció: Joies, 11, tel 93 820 81 36

Impressió: Winihard Gràfics, Moià

Fotografies: S. Renom, J. Soler,
C. Illa, M. Alsina i particulars

LA TOSCA es membre de l'Associació
Catalana de la Premsa Comarcal

LA TOSCA a INTERNET:

<http://www.latosca.org>

latosca@latosca.org

HIMNE DE L'ASSUMPCIÓ

**Túnica us broda d'or el sol, oh Verge,
sou coronada de les dotze estrelles,
dolça la lluna d'escambell se us posa.
Sou ben formosa.**

**De malaurances bella domtadora,
vora el Crist sempre vetlladora nostra,
forta i benigna cel i terra us canten
Reina estimada!**

**De la fe santa protegiu el gremi,
als qui marxaren, al ramat torneu-los,
i als qui embolcalla la gran ombra encara,
prest aplegueu-los.**

**Per als culpables demaneu clemència,
deu als qui ploren bona mà i ajuda,
brilli per sempre vostre nom com signe
cert d'esperança.**

***Amb el precedent himne de les laudes de la festa
de l'Assumpció de la Mare de Déu (compost en llatí
en estrofes sàfiques per Vittorio Genovesi [f 1967] i
traduït al català, amb la mateixa mètrica, per Mn.
Josep M. Bellpuig, que fou molts anys rector de
Sant Feliu de Terrassola, al Moianès) LA TOSCA
desitja als seus subscriptors, anunciants, lectors i
amics una bona festa major.***

ESTACIÓ PLUVIOMÈTRICA DE L'ESCOLA PIA DE MOIÀ

LATITUD 41°48'53" N - LONGITUD 2°5'44" E - ALTITUD 741 m

Maig del 2011

DÈCADA	TEMPERATURES			ESTAT DEL CEL			VENT	PLUJA	
	MÀX.	MIN.	MIT.	Serens	Coberts	Núvols	Dominant	PARCIAL	TOTAL
De l'1 al 10	21'9	7'7	14,4	4	2	4	SW	18'1	
De l'11 al 20	23'9	7'4	15,9	7	2	1	SW	68'6	
Del 21 al 31	27'3	11'4	17,6	6	2	3	SW	16'6	103'3

Juny del 2011

DÈCADA	TEMPERATURES			ESTAT DEL CEL			VENT	PLUJA	
	MÀX.	MIN.	MIT.	Serens	Coberts	Núvols	Dominant	PARCIAL	TOTAL
De l'1 al 10	18'9	7'5	13'4	-	4	6	N	107'4	
De l'11 al 20	26'4	10'5	18'7	5	1	4	SW	1'2	
Del 21 al 30	29'9	11'9	21'4	9	-	1	SW	0'9	109'5

Carles Illa i Casanova té establerts els següents serveis d'informació meteorològica per internet: MeteoMoià: <<http://www.elmoianes.net/meteoMoià.htm>>

Visió del temps en directe: <http://www.elmoianes.net/meteoMoià_WebCam_Foto.htm>

El temps que fa a Moià en aquest instant:

<<http://www.elmoianes.net/meteoPublicacioExterna.htm>>

Per a contactar: <meteoMoià@elmoianes.net>

Aquesta vegada, com que no ens ha arribat informació directa de l'Ajuntament de Moià, reproduïrem el resum de quatre notícies aparegudes en la premsa i les il·lustrarem amb dues fotografies (extretes del blog d'Albert Lozano) de Tacte de constitució del nou consistori i elecció de l'alcalde-president, tingut el dissabte dia 11 de juny a migdia a l'auditori de Sant Josep:

-10-6-2011 (*El 9 Nou*): «Dionís Guiteras té tots els números per a liderar un

govern d'unitat a Moià. Substituirà en el càrrec Josep Montràs, que després de 28 anys en el càrrec no s'ha presentat a la reelecció».

-11-6-2011 (*Regió 7*): «Moià acaba segellant un govern de consens dels tres partits del consistori. L'alcalde serà Dionís Guiteras, d'AraMoià, com a cap de la llista més votada, amb sis dels tretze regidors».

—12-6-2011 (*Regió 7*): «El govern d'unitat de Moià vol ser exemple per a la

resta del país. Dionís Guiteras és investit nou alcalde després de 28 anys de mandats del convergent Josep Montràs.

—25-6-2011 (Regió 7): «Tal com es va acordar en el pacte de govern pels tres partits que han obtingut representació a l'Ajuntament de Moià —AraMoià-AM, Entesa per Moià i CiU—, l'alcalde i els 12 regidors que componen el consistori s'han repartit les diferents regidories del nou organigrama per a afrontar el mandat amb un govern d'unitat.

»La formació que va obtenir més representació, AraMoià-AM (6 regidors), tindrà sota la seva gestió directa l'àrea d'Urbanisme i Territori, en mans d'Albert Clusella; Promoció Econòmica, de la qual es farà càrrec Joan Capdevila; Ensenyament i Salut, que portarà Glòria Mascaró; Esports, en mans de Maurici Santaeugènia;

i Coordinació general de regidories, Recursos Humans i Comunicació, de la qual serà titular Montserrat Ferrer. A més, l'alcalde, Dionís Guiteras —d'aquesta mateixa formació—, assumeix l'àrea de Seguretat.

»Els independents d'Entesa per Moià (5 regidors) assumeixen una de les cartes clau, Hisenda, que gestionarà qui ha estat el seu cap de llista, Ramon Crespiera. També tindran sota la seva responsabilitat Via Pública (Joan Maria Navarro), Medi Ambient (Francesc Torres), Cultura (Elvira Permanyer) i Benestar Social i Ciutadania (Laura Camí). Finalment, en mans de CiU queda Festes i Tradicions, que portarà el candidat de la federació nacionalista Josep Antoni Martínez, i Participació Ciutadana, que assumeix Maria Tarter».

EL MOIANÈS FA CENT ANYS SEGONS «EL PLA DE BAGES»

JULIOL - AGOST DE 1911

5 de juliol de 1911

Un incendi

Comuniquen de Castelltersol que va declarar-se un terrible incendi en un magatzem de carbó, palla y aulfals, propietat de don Sebastià Forns.

Es calcula que les pèrdues sofertes pel edifici pugen a 1.000 pessetes y les ocasionades en els generós cremats a 900.

Treballaren per apagar el foc ademés dels mossos de l'Esquadra, les autoritats y el veïnat.

5 d'agost de 1911

De la Festa Major [de Manresa]

Programa del concert del «Orfeo». — Com en els anys anteriors, el dia 31 del corrent, segon de la Festa Major, el aplaudit y benemèrit «Orfeo Manresa» donarà un escullit concert públic en el teatre Conservatori, eczecutant el següent interessant y variat programa:

[...]

Himne del arbre fruyter (1.ª audició), Morera.

[...]

19 d'agost de 1911

Moya

La fira de Sant Llorens fou animada com els demés anys; abundà en volateria, fruytes y moltes parades de marxants.

— La festa major no se celebrà ab el esplendor dels anys anteriors, però no hi mancaren un bon Ofici de Gloria, cantantse la Missa de Recoletto; magistral sermó pel P. Escolapi Joan Comellas, de la residència de Tarrassa; lluida profes-

so, en la que fou pendonista don Joan Soler, notari de Barcelona, fill de nostra vila, y Missa de Requiem, de Bordesà. No hi mancaren tampoc la distribució d'almoynes als pobres consistents en pa, arròs y carn; serenates, concerts, il·luminacions, balls, etc. L'orquestra «Emporium Moyanés» estigué encarregada de les festes d'iglesia, y els «Muxins» de Sabadell, de les festes cíviques; una y altra sortiren ayroses de la comanda (1).

A les quatre de la tarde del dimecres se celebrà en el local de la Lliga del Arbre Fruyter el acte de la repartició dels premis als agricultors que durant el present any ne fossin guanyadors, ja per haver plantat mes arbres fruyters, ja per haver conreuat mes be als plantats. El acte comensà ab sentides poesies sobre arbres fruyters y aucells declamades pels noys de les escoles municipals; arrodonida meïtoria del senyor President de la Lliga don Joan Segalés; luego el chor San Gral cantà ab molta afinació «Lo Himne del Arbre Fruyter», «Tres Tambors», «Sotadel Om» y el «Emigrant». Per últim hi hagué la repartició de premis de 100, de 50, de 25 y de 10 pessetes als que en foren guanyadors. A tots els sobredits actes hi assistiren les autoritats locals.

— En la vigília de la festa major quedà enllestida la decoració del altar major de l'iglesia parroquial, com també el bonic y elegant sacrari, construït de nou, com a dols recort del present any eucarístic; el conjunt produex un bon cop de vista (2).

— A les deu del matí del dia 17 arribà una màquina de batrer, propietat del Sindicat Agrícola de Polihà. Diuen que tritura de 100 a 150 garberes diàries; va mogu-

da ab forsa de vapor. Se serviran d'aquet aparell don Jaume Comermena, Vilarrubia, Plarromaní y altres. En el present any ha vingut com a via d'ensatj probat pel Sindicat Moyanés (3).

— Els pagesos estan quexosos perquè les garbes donen molt poc blat. Les fortes calors esdevingudes en els dies de granor sobtaren els blats.

— Gràcies a Deu acaba de passar el sarampió, que durant els últims tres mesos ha causat unes deu víctimes entre la gent menuda.

Transcripció i notes: Jaume CLARA I ARISA

(1) El sermó anà a càrrec de l'escolapi moianès Joan Comellas i Sarrà (1878-1969) i el pendonista fou Joan Soler i Vilarassau, notari de Barcelona i propietari de la casa moianesa coneguda com a cal Perxer. L'orquestra «Emporium Moyanés» és documentada per Glòria Ballús (cf. *Modillanum*, desembre 1992) amb els noms de «Sextet Empòrium» o «Orquestra Empòrium» entre 1909 i 1915, dirigida primer per Ignasi Alberch i Casas i, després, per Ernest Llenas i Tort; sembla que coexistí, almenys durant algun temps, amb l'Orquestra Moianesa. Dels autors de les peces musicals no hem aconseguit

identificar Recoletto, mentre que el nom de Bordes deu referir-se al compositor francès Charles Bordes (1863-1909).

(2) De les reformes realitzades a l'altar major de l'església parroquial *El Pla de Bages* ja n'informà el mes de maig anterior. Es realitzaren com a record del Congrés Eucarístic que tingué lloc a Madrid el mes de juny i que a Moià també donà lloc a unes concorregudes celebracions religioses i processons descrites en el *Butlletí* del mes de juliol.

(3) El *Butlletí* del mes d'agost informava de la reunió del Sindicat del 23 de juliol, en la qual Marià Buixó havia donat compte «de com ha llogat una màquina de batre al Sindicat de Polinyà, la qual, després d'haver treballat a compte d'alguns agricultors qui s'han compromès per un número determinat de garberes, se instal·larà en una ó diferents eres de la vila pera tots els qui vulgan feme ús. Les incomparables ventatges que ofereix la màquina la fan sumament recomanable; y encare que'l preu de batre, açó es 2 pessetes per garbere, sembli car à primera vista, no ho es si 's tenen en compte les condicions de perfecció y de economia de temps». I el mes següent afegia: «El dia 16 [d'agost] arribà, y fou montada primerament a Vilarjoan [propietat de Jaume Comermena], ahont ha estat una quinzena; després al Sayol, à fi de que pugan utilitzar-la alguns particulars qui ho tenían demanat, y per últim al Plarromaní y al Masot [propietat de Vilarrubia], ahont té feina per dies. Vá de primera, y segurament la haurían utilitada molts més, si no hagués arribat ab retràs».

Escorxador Comarcal del Moianès

Zona Industrial
Avda. del Prat, s/n
08180 MOIÀ

Tel. / Fax 93 820 80 84
Mòbil 608 44 21 87
Partic. 93 830 09 20

NECRÒPOLIS DE PERTEGÀS

L'homecaçador és el «pare» de la nostra espècie. Ell descobrirà sovint a costa de la seva vida— allò que podem menjar, sense risc, del regne vegetal i animal, les virtuts de les plantes, els perills dels elements naturals, etc., i deduirà que tot és sagrat, en el sentit que ha estat creat per una ànima superior. Ell instaurarà l'enterrament dels difunts, com a mostra justament de la seva pertinença a una espècie «particular», la qual, conscient d'això, vol evitar l'espectacle —tan natural, altrament— de la desmembració dels cadàvers per part dels animals carronyaires.

Pujàvem amb un amic els escassos cent cinquanta metres que separen la necròpolis de Pertegàs (Calders) de les runes del mas que els dona nom. Encara que abans hem parlat de la prehistòria, sembla que aquest conjunt de fins a onze tombes, folrades en els seus laterals per lloses de pedra que conformen una caixa

mortuòria, podria datar-se entre els segles VI i IX, moment en què aquests cementiris aïllats deixaran de fer-se servir, en benefici dels fossars parroquials.

Observo tombes de diferents mides. Això suposa que en aquest lloc rebien sepultura homes, dones i criatures. Fins i tot les sepultures tenien més d'un ús al llarg del temps.

Sabem que el cristianisme s'anà estenent arreu a partir de l'any 378, però també sabem que va coexistir amb les creences antigues, coexistència que s'ha prolongat fins als nostres dies. Per exemple, quan algú es refereix a Montserrat com «la muntanya sagrada», està fent —potser sense ser-ne conscient— el mateix que feien els nostres avantpassats animistes: reconèixer que justament, com els turons que aixopluguen la Moreneta, tot és sagrat.

Mireu d'aconseguir un mapa de la zona i, amb l'equipament que pertoca

(calçat, bastó, menjar i beguda... i molta paciència, perquè localitzar l'indret no és fàcil), animeu-vos a anar fins al curs mitjà

del riu Calders a visitar aquesta necròpolis de Pertegàs.

Antonio MORA VERGÉS

PENSAMENTS CAÇATS AL VOL

Els mentiders més perillosos són els que s'esllavissen arran de la veritat.

Els llibres que fan més profit són els que fan pensar.

Tots els éssers vivents provenen d'un ou.

Les carícies són necessàries per a manifestar els sentiments.

Les carícies són com les fulles dels arbres: sense les fulles, es moren les arrels; sense les carícies, s'assequen les arrels de l'amor.

Per més llarga que sigui la tempesta, el sol acaba sortint entre els núvols.

La primera dificultat és agafar la fama; la segona és conservar-la, i la tercera és que duri anys i panys després de la mort.

Nosaltres som una mica el que els altres es pensen que som.

Tots, encara que no ho vulguem, som esclaus de l'opinió pública.

Totes les antipaties són perilloses: demostren que es pateixen els mateixos defectes.

Tenir un bon caràcter és molt millor que tenir un bon patrimoni.

Sebastià CODINA

(«Vacarisses», agost 2009)

L'ESPLAI

Veureu aquí les activitats de l'Associació de Gent Gran de Moià (l'Esplai), que extraïem dels butlletins núms. 174 (maig 2011) i 175 (juny 2011).

Diumenge dia 1 de maig a les sis de la tarda, escenificació del musical «Llum i color, nou espectacle 2011», a càrrec del Casal d'Igualada.

Dijous dia 5 del mateix mes, a les cinc de la tarda, cinefòrum amb la pel·lícula *El jardí de la alegria*.

Diumenge dia 8, ball animat per Josep Maria d'Avinyó.

Diumenge dia 15, actuació del Grup Narinant i del mag Quico.

Dimecres dia 18, excursió per la ruta de «La Riera» (sèrie de tarda de TV3): Arenys de Mar, Sant Pol de Mar i Mataró.

Diumenge dia 22, absència d'actes amb motiu de les eleccions municipals.

Diumenge dia 29, ball amb Raimon.

Diumenge dia 5 de juny, ball amb Josep Maria d'Avinyó.

Diumenge dia 12 del mateix mes, a les sis de la tarda, actuació de la coral Les Veus de l'Esplai, de Breda.

Diumenge dia 19, Festa Major de l'Esplai. A les dotze del matí, missa a l'església parroquial, amb actuació dels Cantaires de l'Esplai. A partir de la una, a la sala polivalent del local social, acte d'homenatge presidit per la Sra. Agustina Cantó i Vives i personificat en el matrimoni format per Josep Capellades Ferré i Ramona Solà Forcada. Presentació a càrrec de Joan Gaja; salutacions del president, Josep Armadans, i del vice-president, Joan Coll. Discurs de la Sra. Cantó. Lliurament de plaques i rams de flors. Intervenció de l'alcalde de Moià, Dionís Guiteras. Actuació dels Cantaires, sota la

Presidència de l'acte d'homenatge

Actuació dels Cantaires de l'Esplai

direcció d'Ignasi Alberch i l'acompanyament a l'acordió de Rosa Olivella. A les dues del migdia, dinar de germanor a Montví de Baix. A les sis de la tarda, novament al local social, ball animat per Raimon.

Dimecres dia de juny, excursió a Núria.

Diumenge dia 26, a les sis de la tarda, presentació de l'espectacle «La dècada prodigiosa», a càrrec de l'Associació de Gent Gran de Cardona.

UN DIA INOBLIDABLE

Quan en Josep Armadans, president de l'Esplai, va demanar-nos a la Ramona Solà per a representar, ella i el seu espòs, els avis de l'Esplai i a mi com a presidenta de la Festa Major que se celebra pel juny, vam quedar-nos molt sorpreses. Primer, perquè mai no havíem pensat que es fixessin en les nostres persones, i segon, perquè ni l'una ni l'altra no pensàvem tenir els suficients mèrits per a presidir la festa. Vam acceptar, no amb cap afany de protagonisme, sinó perquè la festa de l'Esplai no es mereixia de cap manera una negativa.

Totes dues nascudes a Moià i amigues des de la infància, no ens van tenir mai en compte per a ser reines de la Festa de l'Arbre Fruiter. En la nostra joventut no es donava un branquilló perquè el cuidéssim, sinó que la reina era elegida pel consistori més o menys per la simpatia o els ideals polítics que tenia cada família. La meva mare esperava any rere any que jo fos l'elegida, amb la il·lusió de vestir-me de blanc fins als peus i veure'm entre les autoritats. Mai no va ser així i jo vaig sentir-ho més per ella que per mi, que em conformava anant algun any d'acompanyant de la reina.

I ara que queden enrere tantes coses em trobo amb la benevolència que els bons amics de l'Esplai pensen en mi i em trobo presidint una festa entranyable, envoltada de tants rostres coneguts, amics i familiars.

Les paraules que va pronunciar en Josep Armadans sobre la meva persona van commoure'm. Estava molt ben documentat sobre la meva vida i va esmentar amb encert les meves col·laboracions a LATOSCA i al diari digital *El Matí*, cosa que agraeixo de cor, perquè va demostrar que em segueix al dia. Aquests mots, pronunciats amb simpatia, m'encoratgen a tirar endavant i li dono sincerament les gràcies.

Són moltes les persones que m'han demanat si podia fer-los arribar les paraules que vaig pronunciar en l'acte de l'Esplai i penso que LATOSCA és el mitjà més fàcil perquè arribi a tothom. Reprodueixo, doncs, a continuació el text.

Autoritats, Junta de l'Esplai, amics i amigues. La Junta de l'Esplai s'ha fixat en la meva humil persona per a presidir la nostra Festa Major. Agraeixo l'honor que això suposa per a una persona com jo, nacuda i criada a Moià i que porto i estimo el meu poble amb tot el cor. L'Esplai és un orgull per als moianesos. Ubicat dins el parc, té una situació privilegiada. Els arbres centenaris l'acompanyen, els ocells l'envolten, constitueix un edifici modern ple d'activitats, on cada un de nosaltres pot gaudir d'allò que és més adient als seus gustos i aficions.

Els qui ens apleguem en aquest meravellós edifici no som joves, però tampoc no volem ser vells, perquè la joventut no la fan els anys sinó l'esperit, i jo he vist aquí rostres radiants, alegres, amb ganes de gaudir de tantes coses que es posen al nostre abast i oblidar les pastilles obligatòries a les quals quasi tots ens sentim sotmesos.

Anys enrere persones de la meva edat es quedaven a casa pensaroses, sense il·lusions, creient que ja se'ls havia acabat l'esperança d'una nova vida. Avui no, i gràcies a l'Esplai ens sentim forts i joves perquè aquí trobem l'alegria de deixar l'edat arraconada i trobar-nos units en una germanor per a gaudir de la vida els anys que ens pertoquin.

Un cant d'amor, un cant d'esperança, un cant d'il·lusió per reunir-nos a l'Esplai i assaborir amb joia aquest magnífic lloc, que molts pobles anhelan i no tenen, almenys amb la modernitat i l'acolliment que té el nostre.

*Tenim una junta entusiasta que no
escatima temps, feina i algun sacrifici.
Per a ells tot el meu agraïment. Són el
nostre pilar i no reparen en les hores gas-
tades per fer-nos la vida més plena i
agradable.*

*Aquí trobem la vida anhelada,
dins de l'Esplai hi ha la germanor
i ens sentim units amb l'abraçada
que surt amorosa de l'anima i el cor.
I en la festa gran que reviu en nostres
cossos*

*un record pels qui marxaren cap al cel;
ells ens acaronen i ens miren sortosos
i ens ensenyen un somriure mirant un
estel.*

*I perquè el dia sigui gran en el
pensament
hem d'unir el bé, l'esperança i la
bondat,
tenir el goig i l'alegria en la nostra ment
descobrint l'alegria i la felicitat.*

Agustina CANTÓ

SANT CUGAT DE GAVADONS

Sant Cugat de Gavadons és un lloc atractiu per a fer-hi una passejada, sobretot al mes de maig. El camí per a arribar-hi és bo, ben asfaltat; hi fa una fresca molt agradable. L'església cau a dalt d'un turonet, amb uns xiprers que l'acompanyen. És romànica i gairebé està tancada tot l'any. Una taula rodona de pedra omple la plaça. El paisatge és d'una gran bellesa. Pel maig el dia ja ha crescut; els prats, verdíssims, serveixen de pastorim per a les vaques, que, tranquil·lament, ara aquí, ara allà, amb el soroll de les esquelles, fan l'ambient més alegroï.

Les cases de pagès, mig amagades per l'espessor dels arbres, també tenen

el seu encant. El cel és blau, l'aire que arriba de muntanya és pur i el camí arbrat. Des del fons de la vall escoltes el cucut i altres ocells cantant en el bran-cam dels arbres del camí. Els marges ja no són verds del tot; ara un estol de campanetes els han vestits de blau.

La tarda va decaient, el sol se'n va a la posta, el silenci és absolut, però la bellesa de l'entorn et dóna vida per a anar avançant. Les muntanyes del voltant et van quedant enrere. Una passejada per Sant Cugat de Gavadons fa la tarda més agradable.

D. FONTS

PETIT RETALL DE JOVENTUT

Espassa una època de la vida en què ja no et diuen res els grans esdeveniments que succeeixen cada dia, les noves tecnologies, invents gairebé inversemblants, en fi, una evolució vertiginosa. I arriba un moment en què tot et rellisca, se t'escapa de les mans, tens la sensació que estàs perdent la sensibilitat i que sense adonar-te'n (o potser sí) vas buscant i elaborant-te un altre món, un món format de petites coses però que t'omplen totalment; revius amb intensitat uns fets, unes vivències, que en recordar-les les vius tal vegada amb més força i més intensitat, potser més que quan succeeixen.

Aquest deu ser el procés normal del nostre pas per aquesta terra. Jo crec que fins i tot gairebé és més fort el record que la vivència mateixa. I així vas retirant-te progressivament per a viure plenament aquest espai teu, i que solament es pateix o gaudeix en solitari, ningú no pot compartir-lo amb tu.

Aquest llarg preàmbul ha sorgit a conseqüència d'una d'aquestes petites recordances d'aquest meu petit apartat que acabo d'esmentar. I aquí va un detall.

Vaig tenir l'oportunitat de poder entrar en un recinte en el qual jo havia viscut molts anys i que, per aquelles casualitats, vaig poder, després de molt temps, visitar de nou. De sobte els meus ulls es

clavaren en una paret feta de pedra i unes lloses que la remataven i on un podia asseure's perfectament. Una d'aquelles pedres era la meva. Al costat, a terra, hi havia flors i plantes. El decorat era perfecte per al somni.

En els meus disset anys, hi havia un enfilall d'il·lusions, d'esperances, d'amors, de desig que la vida em portés el meu príncep blau. Amb tots aquests pensaments i sensacions, jo diàriament dedicava uns moments a donar ales a la imaginació, i, a dir veritat, quelcom em feia sentir que el cor batia un xic més fort del normal quan apareixia el Romeo que em feia sentir Julieta.

Doncs aquell setial, que mai no va tenir la fredor d'una pedra, ans al contrari, era el tron de les meves il·lusions.

I ara, en recordar-ho, ho torno a reviure, amb la mateixa força i il·lusió d'aquells meus disset anys, i això que les anyades transcorregudes són moltes.

Deu ser que, en perdre part d'interès pel present, poses tots els teus sentits en el passat i t'hi arrapes molt fort.

He contat tot això perquè no puc deixar-ho dintre meu, no hi ha cabuda, i haig de plasmar-ho en un escrit, per més senzill que sigui, esperant que aquest paper sigui el testimoni fidel que espero que m'entengui i em compregui.

Josefina FÀBREGAS

 GAS-OILS ROVIRA, S.L. CALEFACCIONS - INDÚSTRIES AGRÍCOLA	MOIÀ Avda. Zona Industrial, s/n Tel. 830.12.25 AVINYÓ Antoni Pont, s/n Tel. 838.72.78 CALDERS Crta. de Manresa Km 18,4
UNION INDUSTRIAL SOLAR 1982	 REPIOL Campsa

RETORN A LES ARRELS

El dia 15 de juny a la tarda vàrem fer una sortida esplèndida amb l'amic Josep Arisa, el dels Mobles Moià. Començàrem per la Caseta d'en Fermí, el Solà de la Vila i la font de l'horta del Rourell, que està molt ben arreglada i continua amb el seu raig important i d'aigua bona, de la qual vam poder proveir.

Després de gaudir d'aquest indret, vam continuar el camí cap al Rourell, tot parlant de moltes coses, dels paratges que anàvem recorrent, tant dels més propers com dels de l'altra banda de la riera de Malrubí, que ja és terme de Santa Maria d'Oló. Des d'allà es veu Sant Vicenç de Vilarassau, la Casanova, Puigneró, Sant Miquel, amb tots els bells paratges que fan molt goig en aquest temps de l'any, i així ja arribàrem al Rourell i prosseguírem en direcció al Molí del Perer, fent una parada als camps que en diem de la Vinya i explicant que, després del torrent del mateix nom, hi havia hagut una casa, de nom Cal Grill, que és dintre la finca del Molí del Perer.

L'objectiu era arribar a la casa on vaig néixer, créixer i treballar. Un cop allà, el desig de l'amic Arisa era saber de debò com era un molí hidràulic, de dalt a baix, i com funcionava. Afortunadament el vaig poder complaure pel fet de ser-ne coneixedor. Així el temps ens va passar ràpid, gaudint d'un lloc tan entranyable per a mi i també per al meu amic, ja que és un enamorat de la natura i es passa hores per aquests mons de Déu, admirant la bellesa del paisatge i rumiant moltes coses.

El retorn el vam fer per Casamitjana i Vilalta, tot recordant la gran font de les Tosqueres, que dóna vida a la riera de Malrubí i neix a Rodors, lloc també molt entranyable per a mi. Igualment vam fer esment de la font de Vilalta, que és molt digna de ser visitada.

La veritat és que vam passar una tarda molt agradable amb el Sr. Arisa, que és qui m'ha convidat a escriure'n aquest petit relat. •

Joan ROCA

Les subscripcions ajuden

La Tossa

FESTA COETÀNIA

Els moianesos i moianeses nascuts l'any 1961 vam celebrar col·lectivament, el dissabte dia 2 de juliol, la festa dels nostres cinquanta anys.

Es van dur a terme les següents activitats: al matí, una caminada al Toll, esmorzar, visita de les coves —guiats per les interessants explicacions d'Araceli Moral—, passejada a la balma de la surgència i a les cabanes de l'entorn. A migdia va tenir lloc un amè dinar al restaurant del Grau de l'Estany, amb pastís

d'aniversari i tot. I cap al tard, un final de festa al local musical Tosca, de Moià, amb pica-pica i ballarugues. Els qui ho van voler, pogueren visitar, al mateix carrer, la casa-museu d'en Josep Maria Casacuberta, que va explicar les anècdotes de l'arreplega dels objectes que col·lecciona.

Tot plegat va ser un dia ple d'interès i d'activitat; un dia de retrobades, reblert de records, alegria i harmonia, que tots recordarem de bon grat.

El grup de cinquantins davant el restaurant (foto de Jordi Soler)

Odontologia conservadora i estètica
Endodòncia i pròtesis
Odontopediatria
Ortodòncia
Cirurgia
Implants i periodòncia
Blanquejaments

Visites diàries

CLÍNICA DENTAL ANFRUNS

Dr. Lluís M. Anfruns i Serra / Metge - Estomatòleg
Av. de la Vila, 3-5 - 08180 Moià - Tel. 93 820 81 28

Encara no tens el **carnet** de la biblioteca?

Xarxa de Biblioteques Municipals de la Diputació de Barcelona

207 biblioteques a 137 municipis i 9 bibliobusos a 104 municipis

Podràs consultar i emportar-te en préstec tota mena de documents, fer ús de bases de dades, accedir gratuïtament a Internet, utilitzar les zones wi-fi, apuntar-te a activitats i obtenir descomptes en entrades a museus, teatres i cinemes i en la compra de llibres i discos.

Més informació:

www.diba.cat/biblioteques

**Diputació
Barcelona**

Àrea de Cultura

Xarxa de Biblioteques Municipals

LA PLAÇA DE L'UNIVERS DE L'ESCALA

Cada any, després del desfici estiuenc, la plaça de l'Univers de l'Escala (Alt Empordà) torna a la calma. Aquesta plaça, en forma de petxina, la té ben apamada en Joan Capdevila de Castellterçol: ell ve cada estiu a passar uns quants dies a la costa i m'assegura que fa 800 metres de llargada —Déu n'hi dó! De fet, aquesta plaça de l'Univers ressegueix la coneguda platja dels Riells, on tants gironins aprenghen a nedar durant dècades. I què té de particular aquesta plaça?

Doncs té de particular que és dedicada al Petit Príncep, el personatge creat pel famós escriptor francès Antoine de Saint-Exupéry amb l'obra del mateix títol, una obra que tots coneixem, poc o molt,

i que és de les més llegides de la literatura moderna.

El Petit Príncep fou escrit l'any 1942 a Nova York i constitueix una passejada enyoradissa per la infància, que l'autor recomana de no perdre mai de vista. Una passejada plena de sensibilitat i misteri, tenint en compte que l'obra va ser escrita per un aviador de vols arriscats i en temps de guerra. Es diu que és l'obra infantil més llegida del segle XX, tot i que es tracta, més aviat, d'un conte per a adults en la tradicional línia moral i humanista de la cultura francesa.

El Petit Príncep surt del seu planeta arrossegat per uns ocells. Després, en el seu periple, troba set personatges (quin altre número, si no?), que li permeten de

La platja/plaça de Riells de l'Escala a primer terme, tal com la veuria un aviador

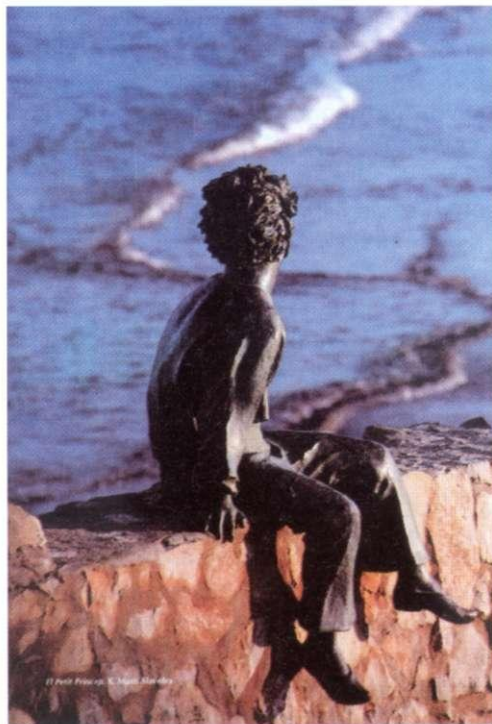

conèixer la condició humana amb múltiples lectures: el rei, el vanitós, l'embriac, l'home de negocis, el fanaler i el geògraf —a més a més del narrador—, els quals poden representar l'egoisme, la rutina, la banalitat o la falta mires. Cadascú en el seu món, l'Univers és fet de les circumstàncies personals de cadascú... com a qualsevol plaça de poble, com a la plaça de l'Univers al davant del mar, també.

Saint-Exupéry és una barreja d'aristòcrata i aventurer. Un home de vida agitada a nivell emocional, amb immadureses i contradiccions. Dedica la seva obra a una persona gran «quan era infant». La infància, «aquest gran territori d'on cadascú ha sortit»: hi ha en els records de la infància una sensació d'eternitat. L'infant juga als seus jocs d'infant, sense cap angoixa d'esdevenir lentament un vell. I què deu voler significar l'obra en la seva totalitat? L'autor va pensar en aquest personatge com en un fill: «et donaré un fill, un fill espiritual», va comentar a la seva esposa. Tot ell és l'evocació paternal del nen desitjat, tal com voldria que fos... amb ganes de generar una tendresa, una intuïció de veritat, un silenci que parli —per sempre— des d'una essència primordial. També, cal dir-ho, és la resposta al *Mein Kampf* d'Adolf Hitler, perquè la guerra no és cap broma.

El primer sorprèn en comprovar que, a la vila on visc —tan fervorosament turística—, hi ha una plaça dedicada a un

Antoine de Saint-Exupéry (Lió, 1900 - ?, 1944)

Estàtua del Petit Príncep a l'Escala
(foto de X. Martí Alavedra)

ésser tan «eteri», vaig ser jo mateix. Jo us convido que hi vingueu, sobretot fora de temporada, i aneu recorrent la plaça amb els personatges de l'obra que van sortint al pas: la guineu, la serp, el mur en ple desert, la rosa, els tres volcans... Només hi falta el baobab, que, assotat per la tramuntana, no devia fer gaire sort en aquest indret del planeta Terra.

Si hi veniu, sempre us anirà bé de repassar la calada poètica d'aquest príncep tan curiós: *Sé d'un planeta on hi ha un home gras i vermell com un tomàquet. Mai no ha olorat cap flor, mai no ha contemplat cap estel, mai no ha estimat ningú. Només fa sumes. I repeteix tot el sant dia com tu: «Sóc un home seriós, jo. Sóc un home seriós, jo.» I això fa que s'infla d'orgull. Però no és un home, és un bolet! Ell cercava amics. La guineu li dirà: només coneixem les coses que captivem («captivar» vol dir crear lligams), l'essencial és invisible per als ulls... Els homes ja no tenen temps de conèixer res. Tot ho com-*

pren fet als botiguers. Però com que de comerciants d'amics no n'hi ha, els homes ja no tenen amics. Aleshores el petit minyó, que tenia dificultats amb una flor, comprengué que la seva flor era única al món. Les altres flors les trobava boniques però buides: Ningú no pot morir per vosaltres; la meva flor, ella sola és més important que totes vosaltres, perquè és la que jo he regat, perquè és la que jo he protegit... La guineu li ho confirmarà: És el temps que has perdut amb la teva rosa el que l'ha feta tan important. Et fas responsable per sempre més d'allò que has captivat. Ets responsable de la teva rosa.

A la primavera de 1943 la guerra continua. Saint-Exupéry aconsegueix d'incorporar-se al grup 2/33, acantonat a Algèria i ara sota comandament americà. Lluny de la seva terra, lluny dels amics, lluny de tot allò que ha estimat, des d'aquell «desert humà», escriu una carta on aboca la seva tristesa, que és la clau de volta del seu pensament: «Estic trist per la meva generació, que és buida de tota

substància humana... L'home robot, l'home tèrmit, l'home oscil·lant del treball en cadena, l'home castrat de tot el seu poder creador. L'home que s'alimenta amb cultura de confecció, amb cultura estàndard, com s'alimenten els bous amb el farratge. És això l'home d'avui...» «Només hi ha un problema, un de sol. Donar als homes un sentit espiritual..., redescobrir que existeix una vida de l'esperit més alta encara que aquella de la intel·ligència, l'única que pot satisfer l'home.» («Només l'esperit, si bufa damunt l'argila, pot crear l'Home.»)

El dia 31 de juliol de 1944 el comandant Antoine de Saint-Exupéry no retornà del vol 223, sortida XX 338 176, a la base de Bàstia-Borgo (Còrsega), on l'esquadra 33RD FAF estava destinada. En l'enquesta de la Comandància de Reconeixement Fotogràfic de les Forces Aliades del Mediterrani, hi podem llegir: «Pilot no retornat, molt probablement perdut.»

Baltasar FONTS i BARRACHINA

CAMINADES PEL MOIANÈS

Continuant el cicle de caminades curtes per diferents indrets del Moianès, que organitza Rivendel, el dia 12 de juny es va fer la cinquanta-vuitena caminada. A dos quarts de vuit del matí sortirem des de la plaça Catalunya o dels ànecs, de Moià, per anar amb cotxes fins a la plaça Major de Collsuspina.

Una vegada tots reunits, vam emprendre la caminada anant cap al camí Ral de Vic en direcció llevant. El seguirem un tros fins a arribar al bosc de Casanova i, passant-hi pel mig, anarem a trobar el camí que ens faria passar pel costat dels tres roures centenaris d'aquella propietat.

Girant un xic cap a migjorn i pujant per la Deveseta vam anar a passar pel costat de Can Jordà, casa habitada i ben con-

servada. Girarem a la dreta cap a migjorn i, pel costat del camp gran, per un camí enlairat que ens permetia de veure força paisatge, arribarem tot seguit al camí asfaltat de Puigsagordi prop de la casa de la Collada i el travessarem en direcció llevant. Llavors vam continuar pels planells del Garet, per un camí força malmès ran de la carretera de Vic, fins al trencant del camí del Roc Gros.

Per aquest camí, ara en direcció sud-est, vam anar fent entre pins una suau baixada fins a arribar a un pla on el camí gira noranta graus. A la dreta mirant cap a llevant arrenca un corriol que amb una petita pujada ens faria arribar al mirador del Roc Gros de la Guàrdia. Des d'aquest lloc es pot contemplar un magnífic panorama: del congost d'Aiguafreda, de l'en-

Els caminaires amb la plana de Vic al fons

filat Tagamanent, el pla de la Calma i la presència propera del Matagalls, al fons, a llevant, ens sorprèn el conjunt majestuos del Montseny i, girant cap a l'esquerra, podem veure les muntanyes de les Guillerries, amb el Far, el pla d'Aiats i Cabrera, i retalls del Pirineu. La plana osonenca s'estén als nostres peus presidida pel castell de Tona i els contraforts de Sant Bartomeu del Grau: una munió de pobles i cases de pagès que fan un conjunt harmònic ple de vida i color.

Vist el panorama des d'aquella finestra tan especial, vam refer un tros del camí. Després del pla i del revolt de noranta graus, giràrem a l'esquerra per un corriol en direcció migjorn, corriol que, anant per mitja muntanya, ens va fer pujar primer suau i després fort fins gairebé a tocar les antenes que hi ha al puig Castellar. Abans, però, en un planell que ens oferia una bona vista sobre Centelles i els Hostalets de Balenyà, i també de Puigsagordi, vam fer una parada per esmorzar i refer les forces; a més, el dia no era excessivament calorós i feia bo d'estar a ple sol.

Una vegada satisfeta la gana vam pujar l'últim repetjó i passàrem pel costat

de les antenes. Aleshores anàrem pel camí asfaltat fins a la casa dita de la Collada i, girant a l'esquerra, vam seguir el camí de Santa Coloma Sasserra, a les vores del qual poguérem contemplar diferents exemplars d'orquídies que ens oferiren tota la seva esplendor i bellesa.

Arribats al trencant de l'Espina, al coll d'Heures, vam girar a la dreta per anar marxant en direcció ponent fins a la casa, lloc on vam fer una petita parada i ens varen explicar una llegenda. Continuàrem camí, ara en direcció nord-oest, per anar a veure la balma de l'Espina, balma situada a la dreta del camí i que sembla que és habitada per algun «okupa», o sigui que, malgrat els anys que han passat des dels primers ocupants dels quals s'han trobat restes, continua fent la funció de refugi, ni que sigui temporal, per a alguns humans.

Després de la balma, arribar a Collsuspina va ser una passejada, de manera que vam entrar al poble pel capdamunt del carrer Major fins a la seva plaça i allà ja ens vam acomiadar fins a la pròxima excursió, que ja veurem per on ens portarà.

Sebastià PADRISA

PUBLICACIONS

En aquesta secció donem compte de publicacions relacionades amb Moia o el Moianès o bé d'informació publicada sobre la nostra vila i rodalia i la seva gent. Distingim tres apartats: llibres, revistes i diaris.

Llibres

En l'apartat de llibres, aquesta vegada hem rebut *Catalunya, 1714. Un viatge als escenaris de la Guerra de Successió i al temps del barroc*, amb textos de Francesc Serra i Sellarès, editat per la Direcció General de Turisme de la Generalitat de Catalunya, dins la col·lecció «Guies turístiques de Catalunya», Barcelona 2010, 144 pp., que (a les pp. 59-60) parla de Moia.

Revistes

En l'apartat de revistes, i començant per les editades a Moia o rodalia, hem vist els números 81 (maig 2011) i 82 (juny 2011) de *Guaiteu!*, full informatiu mensual de la comunitat dels Avets, amb 3 pàgines en format digital.

Passant a les revistes de fora, hem vist:

—els núms. 1173 (primera quinzena juny 2011) i 1174 (segona quinzena juny 2011) de *Cavall Fort*, que publiquen, respectivament, la notícia de la sortida del volum 3 de l'àlbum *Ot, el bruixot*, de Picanyol, i l'article divulgatiu «Plats i olles», de M. Àngels Petit i Mendizàbal, a més de les habituals col·laboracions de l'esmentat dibuixant moianès Picanyol;

—el núm. 75 (II trimestre 2011) de *Llengua Nacional*, que publica el treball «Italianismes» (pp. 19-30), del gramàtic moianès Josep Ruaix, i una recensió del *Nou diccionari auxiliar*, del mateix Ruaix, signada per Carles Riera;

—els números del 3 i del 10 de juliol del *Full Diocesà de Solsona-Vic*, que publiquen, respectivament, l'article «Saviesa, bellesa, bondat», del prevere moianès Carles Riera, i una breu ressenya del *Nou diccionari auxiliar* de J. Ruaix.

Diaris

Passant als diaris, hem trobat les següents notícies (que donem per ordre cronològic i, si no diem res, es tracta del diari manresà *Regió 7*) d'interès per a Moia i rodalia i la seva gent:

-30-5-2011 (*El 9 Nou*): «Trànsit instal·la nous radars fixos a Sant Joan de les Abadesses i a Moia». «Màxima igualtat en el trial COTA de Moia».

—31-5-2011: la «meteoimatge» és una vista emboirada de Castellterçol, fotografia tramesa a la redacció per Joan Capdevila.

-31-5-2011 (*La Vanguardia*): «Quan plegui, Zapatero es convertirà en un lobby», entrevista a José Daniel Barquera, personatge vinculat amb Moia, dins la secció «La contra».

—1-6-2011: «Per culpa de les vagues no vaig estudiar a la universitat», breu entrevista a Víctor Marcet, que vigilava el subministrament d'aigua potable a Moia, dins la secció «De casa». La «meteoimatge» són uns narcisos en un bosc de Moia, foto enviada a la redacció per Agustina Martínez Paixau.

-2-6-2011 (*Bon Dia*, Lleida): «Sol amb la guitarra sóc ún friqui, amb la banda sóc un psicòpata», entrevista al músic moianès Quim Vila.

—3-6-2011: la «meteoimatge» és un rovelló trobat a Moia, juntament amb algunes tòfones, fotografia tramesa a la redacció per Carles Illa Casanova.

—4-6-2011: «Els ajuntaments de la Catalunya central deuen 310 milions d'euros a bancs i caixes. El de Manresa és el consistori més endeutat en termes absoluts i el vuitè del rànquing amb relació al nombre d'habitants. El de Moia és el segon pel nombre d'habitants (amb un deute viu de 8.974.000 euros, que, dividits per 5.713 habitants, donen 1.570'08 euros)». «En la crisi cal ser valents i no llençar mai la tovallola», breu entrevista a Óscar Vidal, propietari del bar Cal Tete de Moia, dins la secció «De casa».

—9-6-2011: «En el negoci del porc hi perdo, el pinso és car, i la carn, barata», breu entrevista a Jordi Espelt, que té cura d'una granja de porcs a Moià, dins la secció «De casa».

-10-6-2011: «Castellterçol posa el nom de tres veïns a dos equipaments de la població».

-10-6-2011 (*El 9 Nou*): «Les "marques blanques" d'ERC i PSC prenen l'alcaldia de Castellterçol a CiU. Vicenç Sanchez serà alcalde tres anys; el rellevarà Ramon Cordero; Manel Vila se'n va a l'oposició». «Quim Vila, de Moià, presenta el nou disc a La Terra de Vic».

—11-6-2011: la «meteoimatge» és un roser en un jardí de Moià, foto enviada a la redacció per Rosi de Moià.

—12-6-2011: «L'independent Lluís Cerarols és el nou batlle de Calders». «Succeir Núria Padrís en el palmarès és un honor», entrevista a la triatleta Núria Pubill, guanyadora de la categoria femenina per primer cop». «Dic als meus fills que muntin una paradeta i que hi vinguin les peces», breu entrevista a Josep M. Casacuberta, col·leccionista de Moià, dins la secció «De casa».

—14-6-2011: «La gent s'està cansant de la toxicitat dels productes químics», breu entrevista a Marta Cisneros, elaboradora d'ungüents i pomades naturals, de Calders, dins la secció «De casa». La «meteoimatge» són unes campanetes en un jardí de Moià, fotografia tramesa a la redacció per Lluís Clara Iglesias.

—17-6-2011: «No hi ha caça per culpa dels pesticides i les línies d'alta tensió», breu entrevista a Salvador Anfruns, president de la Societat de Caçadors de Moià, dins la secció «De casa».

-17-6-2011 (*La Vanguardia*): «El Moianès, refugi natural, nucli cultural i paradís gastronòmic», reportatge en el suplement «Què fem?».

—19-6-2011: «Encara tenim poca cultura d'usar productes naturals», breu entrevista a Carme Tantià, elaboradora de sabons naturals, de Moià, dins la secció «De casa».

-21-6-2011: «Cinc estudiants de la Catalunya central són seleccionats en el programa "Joves i ciència". Entre ells hi ha Clàudia Soler i Sergi Renom, tots dos de Moià».

-23-6-2011: «Els meus fills fan la seva vida, no continuaran la feina de pagès», breu entrevista a Sebastià Camprubí, ramader i agricultor de Moià, dins la secció «De casa».

—25-6-2011: «Moià suspèn el festival Vinas d'enguany amb la intenció de recuperar-lo l'any que ve. La nova regidora de Cultura, Elvira Permanyer, assegura que "no hi havia temps de preparar-lo" i que s'ha de tornar a fer "amb cara i ulls"».

—29-6-2011: «El pinso és cada vegada més car, i la carn fa anys que la paguen igual», breu entrevista a Antonio Cahizares, pastor d'ovelles, de Moià, dins la secció «De casa».

-1-7-2011 (*La Vanguardia*): «El castell emboscant. Al nord del Vallès Oriental us espera Castellterçol, ple d'història i envoltat de natura», reportatge dins el suplement «Què fem?».

—3-7-2011: «Matàvem tres porcs a la setmana per vendre'ls a la botiga», breu entrevista a Pere Arnaus, pagès i comerciant de Calders, dins la secció «De casa».

—4-7-2011: «Una jornada evidencia el vigor de la recerca al Bages sobre la guerra de Successió. El Museu Comarcal de Manresa acull una trobada que serveix per a posar en contacte els estudiosos i presentar 12 treballs d'investigació»; un dels ponents era Ramon Tarter, de Moià. La «meteoimatge» és una vista del campanar de Moià, fotografia tramesa a la redacció per C. Illa.

—6-7-2011 (*La Vanguardia*): «Una aposta determinant», article del moianès J. Gallifa sobre el futur de la universitat.

—8-7-2011: la «meteoimatge» són unes flors de cactus del jardí de Vicenç Alcantarilla, de Moià, foto enviada a la redacció per C. Illa.

—9-7-2011: «Castellterçol fa un recital en memòria del matrimoni Bonfill-Mercadé».

BIBLIOTECA DE MOIÀ

A la Biblioteca de Moià hem tingut recentment un parell de tertúlies literàries: el dilluns 30 de maig, sobre la novel·la *Mariana en la batalla pensa en mí*, de Javier Marias, i el dilluns

27 de juny, sobre la novel·la *Tren a Puigcerdà*, de Blanca Busquets. En aquesta segona ocasió vam tenir la sort de comptar amb la presència de l'autora, que ens va parlar del seu llibre i de la

La tertúlia amb Blanca Busquets

Primera sessió dels «Contes a la fresca»

seva trajectòria literària. Justament aquests dies acabava de ser guardonada amb el Premi Llibreter per la seva darrera novel·la, *La nevada del cucut*. Des de la biblioteca us la recomanem. Per a aquesta tertúlia vam comptar amb la col·laboració de la Institució de les Lletres Catalanes. Amb aquesta trobada del Club de Lectura tancàvem ja les tertúlies d'aquest curs. El dilluns 26 de setembre hi tornarem, amb noves propostes. Us hi esperem.

El dimarts 7 de juny teníem la darrera tarda de tallers d'aquest curs. La pròxima serà pel setembre. En aquesta ocasió la vam dedicar al bosc, aprofitant l'avinentsa que aquest 2011 és l'Any Internacional dels Boscos.

Durant tot el mes de juliol tenim l'exposició «Canvi climàtic i drets humans»,

cedida per l'Associació per a les Nacions Unides a Espanya (ANUE) a fi de sensibilitzar sobre els perills que pot comportar el canvi climàtic i donar idees per a fer un món més sostenible.

Hem iniciat el ja tradicional cicle de «Contes a la fresca». Concretament va ser el dijous dia 7 de juliol a les set del vespre, amb una sessió fantàstica a càrrec del músic, animador i rondallaire Carles Cuberes, amb el seu espectacle «Un país de conte». Si algú se'l va perdre, sempre pot venir a buscar el seu disc compacte titulat *Desperta: 11 cançons per esteranyinar el magí*.

La biblioteca estrena pàgina en el Facebook. Si cliqueu a «m'agrada» us tindrem informats: <http://www.facebook.com/bibliotecademoia>.

PÀGINES DE L'INSTITUT

Fi de curs amb comiats i exàmens

En acabar l'any acadèmic a l'IES Moianès es multipliquen els exàmens, però també les festes del darrer dia de curs i els comiats.

Els més grans, els alumnes de segon de batxillerat, van haver de posposar el seu comiat fins ben entrat el juny, atès que el final d'any lectiu per als altres cursos coincidí amb el seu primer dia d'exàmens de selectivitat. Va ser una llàstima, perquè habitualment fèiem el comiat dels grans alhora que fèiem el dels de quart d'ESO. Finalment, a darreries de juny es van reunir amb alguns professors per fer un dinar.

Els grups de tercer, segon i primer d'ESO, així com el primer de batxillerat,

van realitzar activitats o sortides de final de curs el dia 15 de juny.

En canvi, per al grup de 4t d'ESO es van organitzar dues activitats diferents. El dia 15 mateix, a l'institut, es va fer el comiat oficial: es va habilitar el gimnàs amb un escenari i cadires per a fer els parlaments (de la directora, dels delegats, etc.), les actuacions (es van cantar cançons per grup-classe, alguns alumnes van voler sortir a cantar o tocar sols o en petit grup, etc.), lliurament de premis o diplomes de diversa índole, etc.

Tot això es va cloure cap a dos quarts de dues del migdia —tal com estava previst—, amb alguna llàgrima fruit de l'emoció —també tal com estava previst—, i es

va aturar el comiat momentàniament fins a arribar al divendres dia 17.

Aquell divendres, al vespre, els mateixos alumnes de quart van demanar de poder fer una festa a l'institut. Enguany, tal com sembla que s'està imposant com a tendència en els darrers temps, es va fer una mena de ball de final de curs a l'americana, amb les noies amb vestit i els nois amb corbata (o més arreglats del que és habitual).

Això és el que em va semblar quan hi vaig passar per casualitat —us asseguro que va ser casualitat— cap allà a les nou del vespre, me'n vaig trobar uns quants (més quantes que quants, si he de dir la veritat) i m'hi vaig fer l'única fotografia que he pogut trobar dels actes d'aquests dos dies.

Resulta que un grup de professors que veníem de Manresa necessitàvem anar a buscar a l'institut instruments per al sopar de comiat d'uns companys que teníem el mateix vespre. Va ser llavors que ens vam trobar amb alumnes ultimant preparatius per a la festa (tots gent molt voluntariosa, de debò, que van deixar el gimnàs irrecognoscible, és a dir, bonic i acollidor com una sala de festes).

Ens va sorprendre la imatge de les nostres alumnes en vestit, però, al cap i a la fi, habitualment elles ja vesteixen prou bé. Més ens va sobtar la imatge inusitada de tots aquells homenots de veu esqueixada o rogallosa i planta desmanegada i poderosa enfundats —aquesta és la paraula— en aquelles robes impròpies —d'entrada—, que els donaven un aire molt elegant. No és cert, doncs, que l'hàbit faci el monjo.

Després d'aquesta grata impressió els professors vam continuar la nostra travessia vers llevant, on ens esperava el nostre festeig, i vam deixar els alumnes de quart amb el seu. Aquest va ser un èxit d'assistència i va estar carregat, també, d'emotivitat.

Hem parlat de tantes festes i comiats que sembla que tot s'hagués acabat i, en canvi, la setmana següent de tanta xerxola venien els exàmens de recuperació i, tot seguit, el lliurament de notes. I, encara més, havíem de conèixer els resultats de la selectivitat.

Com dèiem al principi, a PIES Moianès acabem el curs amb comiats i exàmens.

Joan FONTCUBERTA

L'ORENETA

(conte infantil)

Tincuna oreneta al menjador de casa. És de paper i pintada amb ceres de color negre. Té un anell del mateix material per la part de sota, on posant-hi el dit es pot fer volar cap aquí cap allà, imitant el seu vol.

Surto a la porta de casa i mirant cel amunt veig, casualment, una oreneta volant. Deu haver acabat d'arribar de la hivernada i està buscant una paret per a fer el niu. Em semblaria que s'ha fixat en la façana de casa.

No puc dormir de l'emoció. T'imagines que faci el niu a casa meva?

L'endemà surto i cerco sota el teulat de la casa allò que podria ser l'inici d'un niu. Però no en sé veure cap... Estic moixa, penso en aquella oreneta i on haurà anat a parar.

Una vegada van explicar al meu pare la història d'una oreneta que ja feia uns anys havia fet el niu a la paret de casa d'un amic seu i cada any hi tornava per fer la posta dels ous i covar-los. El primer any amb la seva parella van fer el niu en uns quants dies, anant a buscar fang i brins d'herba. Tenia les plomes negres com el carbó i volava molt ràpid. Ben aviat van tenir pollets i els alimentaven anant i venint sense parar ni un moment per portar-los insectes dels quals s'alimentaven.

Amb el pas del temps era com si es coneguessin. Semblava que se saludessin i aquell home es passava llargues estones mirant com les orenetes entraven i sortien del niu. Semblava impossible que poguessin entrar dins aquell niu tan rodonet i amb una entrada tan i tan petita que no s'entenia com podien esmunyir-se per allà, i a més a més amb la facilitat que ho feien!

Un any va arribar una oreneta que havia perdut la lluentor de les seves plomes, semblava que li costava més de volar i no era tan ràpida. Va arreglar el seu niu i va fer la seva posta, però cada vegada que sortia a buscar quelcom, la tornada era més complicada, més llarga i havia de reposar més estones.

Quan ja va tenir els pollets grans, agambats, va sortir a buscar menjar. No li va ser fàcil de trobar-ne. Va tenir el pressentiment que era la darrera primavera que passaria allà. Va anar cap al niu, s'hi va arraulir i va somniar que marxava cap a un pals molt llunyà. El seu amic ja no la va veure més.

A la primavera següent van arribar altres orenetes, buscant un lloc on poder niar. Qui sap si alguna d'aquelles era filla de la que havia fet el niu?

Dolors MAS PARÉ

**CLÍNICA
PODOLÒGICA
MOIÀ**

DP. Carme Mendoza Sacra
Nº Col. Podologia 1.113 / Nº Col. Infermeria 34.996

TRACTAMENTS DE PODOLOGIA I INFERMERIA

Plaça Colom, 4, 2n, 2a
Tel. 93 820 9155 – 08180 MOIÀ

CAMPANADES

Aeroport per a ovnis a Puerto Rico

Quan Steven Spielberg, director de cine, va fer popular la idea dels objectes voladors no identificats (ovnis) i dels extraterrestres (ET), la gran majoria estàvem convençuts que existien ovnis a l'espai. Avui encara ho creiem, però amb la indiferència general de la nostra època. Tant se'ns en dona.

Dies enrere vaig trobar a la pàgina web del psiquiatre Luis Muino la notícia que l'alcalde de la poc anomenada ciutat de Cabo Verde, de Puerto Rico, volia fer-hi un aeroport per a ovnis. A la millor, algun dia, algun extraterrestre hi faria parada. Com que el consistori municipal s'hi oposava, l'alcalde donava la raó que molts turistes anirien a visitar-lo ni que fos per riure.

A més, avui es viatja per poder dir que s'ha viatjat. La nostra època té conductes molt estranyes, com el desfici esperant que uns grans magatzems obrin les portes per a les rebaixes.

La Bíblia s'ha de llegir en veu alta

Quan, en alguna revista especialitzada, algun escriptorista diu que la Bíblia fou escrita per a ser llegida en veu alta i escoltada, ho trobo lògic i encertat. Jo només entenc el poema «Canigó», de Verdaguer, quan un bon rapsode el declama. Com que el meu estil és de videoclip, ara contaré una anècdota.

Durant la conquesta del Perú pels espanyols, el capellà, acostant-se a l'indi Atahualpa, li féu lliurar, per un indi intèrpret, la Bíblia. Com que l'inca principal no sabia què fer del llibre, se'l va posar a l'orella i, no sentint res, llençà la Bíblia per terra. Un dels soldats espanyols, horroritzat, cridà: «¡Santiago y cierra Espaha!» Així començà l'atac i la gran matança d'indis. En el subconscient, el que els conqueridors volien era l'or dels Andes.

Qui em vulgui entendre, que m'entengui i que escolti la Bíblia quan la llegeixin en veu alta.

Mn. Pere CAMPÀS BONAY

SANT JORDI

El sant Jordi d'avui té una rosa a la galta. tots els cors que jamai no obliden la sagnia
Amb l'espasa a la mà i la dolça mirada, que un dia ens va parlar de victòria fallida,
amb la creu en el pit i la cara ben alta, **I**, deixant a un costat escut, llança i espasa,
ens ha dit tot passant que la lluita és guanyada. ens ha mirat als ulls tot dient en veu baixa:
Porta roses als dits i una mirada clara, " vosaltres lluiteu, haureu guanyat la basa;
i canta una cançó amb delit i gaubança: Catalunya és l'anyell amb barretina i faixa,
una ofrena d'amor li il·lumina la cara, Ha baixat del cavall, se li ha enrogit la cara,
i el seu front és altiu, mes no pren mai per vergonya d'alguns que volen posar traves
venjança. i oblidaren qui són i el que l'ànima amara

La cançó que ha cantat és com un prec que quant ets un català que l'amor defensaves.
adolla, No sé pas si és guanyat el combat de la parla,
i la canta la gent de la parla més noble. No sé si avui ens val estimar aquests
No té por del combat, no es rendeix ni trontolla paratges,
per parlar clarament, mai no oblida el seu Hem de ser més guerrers? Cal de nou
poble. defensar-la?

I un regust de no-res ens deixa l'alegria El sant Jordi d'avui ens esborra miratges,
de portar aquell segell que transmet una vida: **Josefina PONS I PUIGCORBE**

NOTÍCIES DE L'ESTANY

El diumenge dia 29 de maig van fer una petita parada a l'Estany una colla de microcotxes que celebren la XIII Trobada Internacional a Manresa, organitzada pel Clàssic Motor Club del Bages.

Els dies 11 i 12 de juny es féu la Festa de l'Esport, amb bitlles catalanes, escacs, bicicletes, etc.

El diumenge dia 19 de juny van visitar-nos una colla de veïns de Riumors, acompanyats del seu alcalde. Riumors és un poble de l'Alt Empordà, molt a prop de Castelló d'Empúries. Primer varen visitar Sant Miquel del Fai (Vallès Oriental) i després vingueren a l'Estany, on els esperava una representació de l'ajuntament i del Casal de la Gent Gran. Visitaren el poble i el monestir i tot seguit feren un dinar de germanor amb la gent del poble a l'Hostal del Grau. A la tarda els varen acompanyar a veure el pou de glaç de la Ginebreda (Castellterçol). Més endavant la colla de l'Estany farà la visita de tornada a Riumors.

Com des de fa força anys, amb motiu de la festa de Sant Joan es va anar a buscar la Flama del Canigó. Així, el dia 22 de juny una colla d'estanyencs puja-

ren al cim de la muntanya, on es va encendre la flama, i la baixaren per repartir-la en uns quants pobles del Moianès: Collsuspina, Moià i Castellterçol. El vespre del dia 23 una colla de petits i grans amb bicicleta la van anar a esperar a Magadins Vell i l'acompanyaren cap a l'Estany. Feren un recorregut pels carrers i tot seguit s'adreçaren a la pista vella, on es llegí el pregó i s'encengué la foguera, la claror de la qual s'ajuntava amb els focs artificials. L'Associació Cultural i Recreativa oferí coca i beguda a tothom qui s'aplegà en l'esmentat recinte. Després es féu un sopar de revetlla al local del cine i tot seguit ball, animat per Quim el Ganxo i organitzat per l'ajuntament.

El dissabte dia 25 de juny es va jugar un partit de futbol entre la Unió Esportiva l'Estany i la Penya Blanc-i-blava de Moià.

Un grup d'estanyencs s'està aficionant a jugar a bitlles "catalanes. Els dissabtes a la tarda s'entrenen a la pista vella i el diumenge dia 3 de juliol van participar en un campionat de bitlles a la plaça Major de Vic.

Maria Estany ESPARÓ

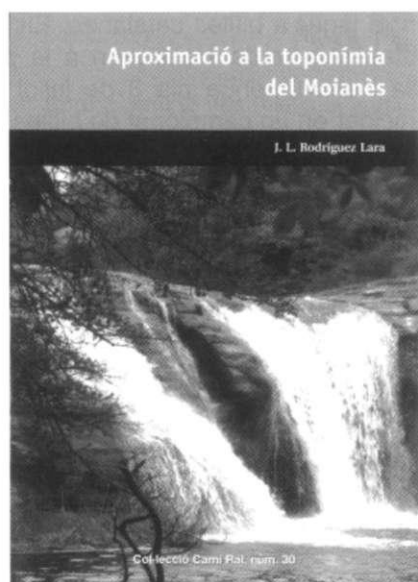
CLINICA DENTAL

Dr. Marc Pujol Comajoan

ODONTOLOGIA GENERAL-URGÈNCIES
ORTODÒNCIA-IMPLANTS

Plaça Major, 10, 3r. 2a. Tel. 93 830 06 98 08180 MOIÀ

Un llibre indispensable:
Moià, 1947-2006.
«La Tosca», seixanta
anys de vida moianesa,
 de Jaume Clarà i Arisa,
 profusament il·lustrat

Un llibre important:

***Aproximació
a la toponímia
del Moianès,***

de J.L. Rodríguez Lara.

Recull dels noms de lloc dels deu municipis
de la nostra comarca natural

LLEURE I CULTURA

Per als dies 4 i 5 de juny el GEMI va programar una ascensió al pic Spijeoles (3.065 m), al Pirineu francès, coordinada per Jordi Prat.

El dissabte dia 4 de juny a les deu del matí va iniciar-se, des de l'escola pública, una caminada, que es completà, al vespre, amb un sopar. A les nou del vespre, a l'auditori de Sant Josep, va tenir lloc un concert del duo de guitarres format pels alemanys Jonathan Helbig i Julius Voigt, acte organitzat per Joventuts Musicals dins el cicle Xarxa Músiques Catalunya; van interpretar obres de Bach, Granados, F. Sor i M.D. Pujol. Abans va actuar un quartet de guitarres de l'escola local de música.

El diumenge dia 5 del mateix mes, a partir de dos quarts de deu del matí, es va fer la «Cursa de muntanya dels 112 (cursa dels serveis d'emergències)», organitzada per l'entitat Puig Rodó; tenia dos recorreguts: un de llarg (13 km) i un de curt (7'5 km), amb sortida des de la plaça de Sant Sebastià. També aquest dia, al camp de golf de Montbrú, es va disputar la Copa President, i el dimecres següent es va jugar «Golf i botifarra».

El dissabte dia 11 a les nou del vespre es va fer a Les Faixes la festa de fi de curs de l'escola de dansa Somnis, juntament amb un concert a càrrec dels Catarres i els Despertadors Atòmics, acompanyat d'un sopar popular, acte organitzat per l'Ateneu.

El diumenge dia 12 durant tot el dia, al camp de golf de Montbrú, es va disputar la Copa P&P Manresa.

El dijous dia 16 a les deu del vespre, al pati de l'Ateneu, tingué lloc la representació de *Hamlet*, a càrrec dels alumnes de l'aula oberta de l'IES Moianès.

El divendres dia 17 es va celebrar la festa de fi de curs de l'Escola Pia. A les vuit del vespre, a l'Ateneu, hi hagué mostra de trapezi.

El dissabte dia 18, durant tot el dia, al camp de golf de Montbrú es disputà el «3th Tour Days Open Golf». També durant tot el dia, al parc, festa de fi de curs de l'Escola Bressol Garrofins. A les sis de la tarda, al pavelló municipal, festa de fi de curs de Gimnàs Mojà Sport. A la mateixa hora, festa de fi de curs de l'Escola de Música.

El diumenge dia 19 a partir de les set del vespre es va fer una «Rua musical», començant a l'auditori de Sant Josep i acabant al parc municipal. Era organitzada per l'Escola Municipal de Música de Mojà.

Per al dilluns dia 20 de juny la Cultura de la Dona va programar una excursió a Sitges.

El dijous dia 23 del mateix mes, vigília de la festa de Sant'üoan, la «Flama del Canigó» va passar per Mojà a tres quarts de nou del vespre, a la plaça de Sant Sebastià.

El dissabte dia 25, durant el dia, al camp de golf de Montbrú es disputà el «3th Tour Days Open Golf». A les sis de la tarda, a la plaça Major, «Mou-te amb Moianès Solidari».

El diumenge dia 26, durant el dia, al camp de golf de Montbrú, «3th Tour Days Open Golf». A la tarda, tretzena edició de l'aplec a la parròquia de Sant Pere de Ferrerons, amb repic de campanes, missa oficiada pel P. Mateu Trenchs i animada pel grup Pedres Vives, rifes de coques, xampany i llonganisses, com també ballada de sardanes amb la cobla Lluïsos de Taradell i rifa d'una panera amb pernil.

Un detall de la «rua» de l'escola de música (19 de juny, al parc)

El divendres dia 1 de juliol a les deu del vespre es va inaugurar el III Festijazz, amb sopar-concert al restaurant Urbisol: «Joan Chamorro presenta Andrea Mottis».

El dissabte dia 2 del mateix mes, durant el dia, al camp de golf de Montbrú es va disputar el «3th Open Golf», que continuà l'endemà.

El diumenge dia 3 a les sis de la tarda, a l'auditori de Sant Josep, la Coral de Moià va oferir un concert. A les set, sardanes al parc.

El divendres dia 8 a dos quarts de nou del vespre va continuar el Festijazz: al c/ de les Joies (al «Colmado»), Josep M. Farràs & Broken Trio Bogaloo; a les deu, sopar-concert a l'Urbisol, amb Marc Ayra, Roger Mas i Tom Warbuton.

El dissabte dia 9 a la una del migdia va prosseguir el Festijazz: al c/ del Comerç (Cal Tià), vermut-jazz amb Champagne Sparkle. A dos quarts de 7 de la tarda, a la plaça Major, espectacle de marionetes Ninus i trobada de plaques de cava. A les vuit del vespre, a La Vicaria, concert de

soul. A dos quarts d'onze de la nit, al pati de Can Carner, concert amb Toni Solà Quartet.

El diumenge dia 10 a les dues del migdia, al parc, «Pic-nic jazz», amb la Big Band de l'Escola Municipal de Música, concert de bossanova amb Natàlia Miró do Nascimento i Judinho Cruz; a les quatre de la tarda, «café blues», amb The King Reveters. A les set de la tarda, al parc, sardanes amb la cobla Lluïsos de Taradell. A les vuit del vespre, a la plaça del Colom, concert titulat «El pati de les cireres».

PREMIS

En els Jocs Florals de la Ginesta d'Or, celebrats a Perpinyà el 22 de maig, va resultar premiada la poetessa moianesa Glòria Pons i Puigcorbó amb la composició que publiquem en un altre lloc d'aquest número. També hi fou premiada la nena Aida Casassas Vilardell, resident a Tona i oriünda de Moià. Recordem que la nostra convilatana Josefina Pons i Puigcorbó és mantenidora de la dita festa, en la qual

obtingué, ja fa temps, el títol de Mestra en Gai Saber.

En el concurs de fotografies «Racons de Sant Quirze», celebrat recentment, hi obtingué el primer premi el moianès Carles Illa, col·laborador de LA TOSCA, per la foto titulada «La bauma».

L'enhorabona a tots ells.

CURSOS

Aeromoia, S.L. (camp de vol del Prat, hangar 1) ofereix vols d'iniciació i cursos de pilot ULM. Per a més informació: tel. 608 892 570. Els desitgem èxit.

MISCEL·LÀNIA

L'Escola Pia i l'escola pública han organitzat casals d'estiu per a la mainada, del 27 de juny al 29 de juliol.

El 18 de juny es va celebrar l'assemblea anual de Joventuts Musicals de Moia. El 29 de juny es fer la de l'Associació Rusc i Avets.

S'han difós uns cartells invitant els moianesos a acollir joves que pelegrinaran, entre els dies 12 i 16 d'agost, a Madrid per assistir a la Jornada Mundial de la Joventut.

Ràdio Moia (107,8 FM) emet cada dimecres a les nou del vespre el programa «El xiu-xiu 6», amb diversos ingredients, com ara entrevistes, concursos, notícies, música, etc.

TVMoianès (www.moianes.tv) ofereix també informació diversa.

MOVIMENT DEMOGRÀFIC

Naixements

Guim Mora i Solà, fill d'Oriol i de Glòria, dia 15 de maig.

Cesc Castillo i Cancho, fill d'Àlex i de Lourdes, dia 16 de maig.

Júlia Prat i Vila, filla d'Agustí i d'Aina, dia 30 de maig.

Sara Arisa i Sotomayor, filla d'Albert i de Maria Rosa, dia 6 de juny.

Dalla Càmara, fill de Dado i de Hamet, dia 9 de juny.

Elena-Judit Zargiu Toledo, filla de Ciprian i de Judit, dia 12 de juny.

Anna Romeu i Zhukovskaya, filla de Climent i d'Ekaterina, dia 13 de juny.

Marc de la Sierra i Ferrer, fill de Dani i de Marta, dia 16 de juny.

Nicole Salas León, filla de José Miguel i de Beatriz, dia 26 de juny.

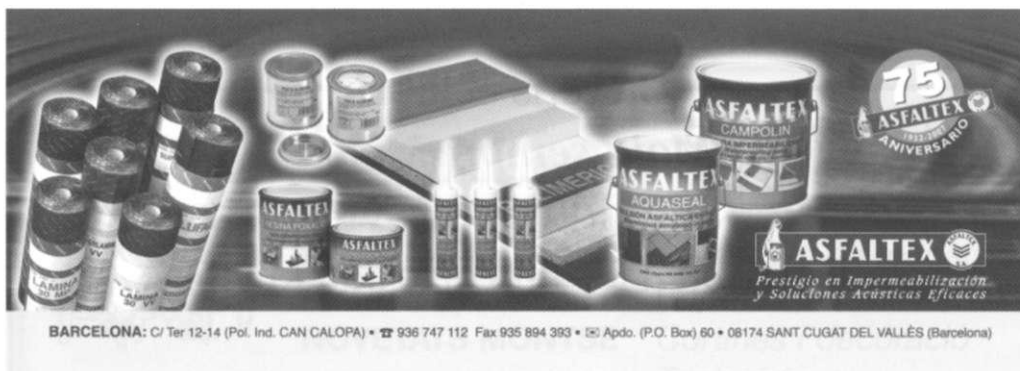
L'enhorabona als venturosos pares.

Casaments

Eduardo Michel Bas Cuello (natural de l'Uruguai i veí de Moia) amb Ivón Álvaro Martínez (natural de Barcelona i veïna de Manresa), dia 17 de maig. Felicitem els nuvis.

Defuncions

Sebastià Grau i Fonts, de seixanta-sis anys (i germà del qui durant molts anys fou l'impressor de LA TOSCA, Josep Maria, a qui acompanyem en el sentiment), dia 30 de maig, a Vic.

Maria Lluïsa Solà i Martí, de vuitanta-dos anys, dia 13 de juny.

Al cel sien. Donem el condol als seus familiars.

NOTA DE LA REDACCIÓ

La portada que embelleix aquest número de festa major del nostre butlletí és obra de Laura Sanz i Masdéu, a qui agraïm la gentilesa. Per al currículum d'aquesta artista, vegeu LA TOSCA de desembre 2010, p. 20.

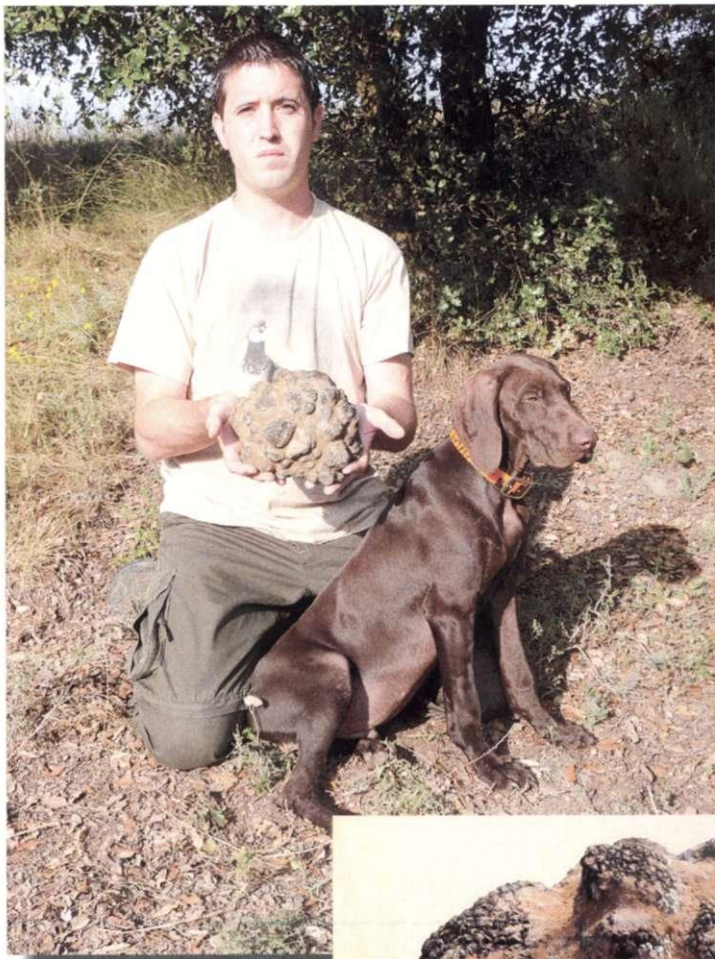
Els qui vulguin donar-nos articles, notícies o altre material per al pròxim número han de fer-nos-ho arribar abans del dia 30 d'agost, en què tancarem l'edició. Demanem que hom ens informi d'esde-

veniments com naixements, casaments, defuncions esdevingudes fora de Moià, finals de carrera, festes familiars, activitats d'entitats, etc. (es pot fer, per exemple, a través del nostre correu electrònic latosca@latosca.org). Agraïrem també que els encarregats de repartir programes per les botigues i cartelleres ens en deixin un exemplar a la nostra bústia de Can Carner (on també hom pot dipositar la correspondència adreçada a LA TOSCA). Gràcies.

Així mateix, valdria la pena que els subscriptors ens informessin dels canvis de domicili o de titularitat de la subscripció, a fi d'evitar extraviaments dels exemplars que enviem per correu.

¿Ja tens el llibre
Moià, sempre Moià,
de Liduvina Daví?
Es troba a les llibreries de la vila.

Josep Mas, jove
vinculat a Moià
i aficionat a les
tòfones, va
localitzar en un
bosc d'Osona
un exemplar

d'aquest bolet
de més de dos
quilos. En les
fotografies (de
C. Illa) veiem el
tofonaire, amb
el seu gos Dic,
i la tòfona
sobre una
balança

